

PÚTNIK

Božieho milosrdenstva

farnosti Božského Srdca Ježišovo

Partizánske-mesto

XVII. ročník

číslo 6/2019

Radujte sa, spravodliví, v Pánovi a plesajte,
jasajte všetci, čo máte srdce úprimné.

Žalm 32,11

Šírimo za
dobrovoľný príspevok

Pútnik Božieho milosrdenstva

Z obsahu...

Úvodník

Sme povolaní
spoločne putovať a
spoločne jednať
strana 3

Týka sa nás

Mariánsky mesiac má
v živote kresťanských
seniorov
strana 4-5

Otázočky

Pochod za život
strana 6-8

Zaujalo nás

MLčať znamená
súhlasiť
strana 9-11

Zamyslenie

Prvé „posledné“ sväté
prijímanie?
strana 12-13

Svedectvo

Slovenské matky
svedčia o potrate
strana 13-14

Zaujalo nás

O projekte Ráchelina
vinica
strana 15

Pozvánky

Prežite letné prázdniny s plnohodnotným programom,
pri ktorom načerpáte duchovné aj fyzické sily.

Pozývame manželov na „Letný kurz Manželských
stretnutí“, ktorý sa uskutoční dňa 6.7.2019- 14.7.2019 v ŠD
Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Letný kurz
„Manželské stretnutia 2019“ organizuje Občianske
zdrúženie Manželské stretnutia so sídlom v Trenčíne. Je
určený pre manželov, ktorí žijú v riadnom manželstve,
ktoré nie je uzavreté v rozpore s kresťanskou morálkou.
Celý kurz je zameraný na prehĺbenie, posilnenie i
ozdravenie vzťahov medzi manželmi.

Letný pobyt pre rozvedených s deťmi sa uskutoční od
18.8.2019 do 24.08.2019 v Chate Limba, Bystrá 118, okres
Brezno. Pripravený je program pre rodičov, deti, aktivity,
spoločné hry ako aj sv. omše s modlitbami. Poplatok za
ubytovanie a stravu pre dieťa do 12 rokov je 110 € a pre
dospelého 145 €.

Pozývame na seminár s pátrom Eliasom Vellom na
tému „Prekážky na duchovnej ceste“, ktorý sa uskutoční v
dňoch od 6.7.2019 do 10.7.2019 v Kňazskom seminári sv.
Gorazda, Samova 14, Nitra. Prihlásiť sa môžete:
seminare.ev@gmail.com, 0905 335 854, 0918 076 540 - vo
večerných hodinách.

Blížšie údaje o ďalších pripravovaných podujatiach
nájdete na stránke: www.vyveska.sk.

Liturgický kalendár

2.6. - 7. veľkonočná nedeľa
9.6. - Zoslanie Ducha Svätého (Turíce)
16.6. - Najsvätejšej Trojice
20.6. - Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi
23.6. - 12. nedeľa v cezročnom období
29.6. - sv. Petra a Pavla, apoštolov
30.6. - 13. nedeľa v cezročnom období

Sme povolaní spoločne putovať a spoločne jednať

Poznáme čakania plné netrpezlivosti na rôzne otázky, ktoré potrebujú odpoveď takpovediac zhora... Nemám pritom na mysli hneď Pána Boha, či Božieho Syna Ježiša Krista. Ani Pannu Máriu, keď čakáme odpoveď zhora... Mám na mysli *zhora* napr. dialóg teológov, dialóg biskupov v diecézach, či kňazov vo farnostiach, dialóg vedeckých pracovníkov, či dialóg starostov, primátorov, učiteľov, skrátka ľudí, ktorí nás zodpovedne vedú ako autority a ich názor nás zaujíma. Dialóg, ktorý nám objasňuje odpovede na otvorené otázky. ...*A to je dôležité. Určite to však nie je všetko.* To nie je všetko, čo ovplyvňuje konkrétny život nás ľudí.

Ako kresťania žijeme totiž medzi

ľuďmi rôznych konfesíí a žijeme bok po boku. Nemôžeme niekedy ani čakať na *objasňujúci názor zhora*, ktorý pre náš spoločný život povie *autorita zhora*. Prax porozumenia nás jednoducho tlačí, aby sme vydali svedectvo a kráčali a konali misiú. Poslanie. Hneď. Bok po boku aj s inými. Sme povolaní spoločne putovať i jednať. **A v takomto okamihu je to ponuka pre nás na praktický kresťanský život bez nutnosti čakať na zodpovedanie otázok života „zhora“ (pápež František).**

Nech je v tom všetkom praktickom, čo si od nás vyžiada všednosť života, s nami Boh.

V modlitbe Vladimír

ÚVODNÍK

Mariánsky mesiac máj v živote kresťanských seniorov

Drahí bratia a sestry, ani sme sa nenazdali a ocitli sme sa v mesiaci máj, ktorý je zasvätený Panne Márii, našej nebeskej Matke. Prežili sme ho v slávnostnej atmosfére, keď deti z našej farnosti zo škôl nášho mesta prijali prvýkrát do svojho srdca Pána Ježiša, keď pristúpili k prvému svätému prijímaniu. Staršie deti zas pod vplyvom Ducha Svätého prijali sviatosť birmovania. Je to veľké požehnanie pre celú našu farnosť, ale hlavne pre deti a ich rodiny. Členovia klubu kresťanských seniorov tiež pozitívne prijímajú tieto skutočnosti. Okrem toho, že sme boli blízko pri týchto milých sviatostiach sme sa snažili plniť aj svoj program.

Na rozhraní apríla a mája 29.4. - 1.5. sa niektorí naši členovia zúčastnili v kaplnke u sestričiek duchovnej obnovy. Počas všetkých troch dní bol prednášateľom náš pán kaplán Martin Mihál. Pre účastníkov obnovy to boli nezabudnuteľné chvíle hlavne pri počúvaní duchovne veľmi hodnotných prednášok a kázní počas sv. omší. Chcem pánovi kaplánovi aj z tohto miesta srdečne poďakovať za obetu, ktorú priniesol počas týchto troch dní a prosím o prepáčenie, ak sa zo strany účastníkov vyskytli malé nedostatky. Tiež treba

poďakovať aj našim sestričkám za vytvorenie priam domácej atmosféry počas týchto dní.

V sobotu 11.5. sa uskutočnil 5. ročník Bežeckých pretekov o pohár Združenia kresťanských seniorov Slovenska. Aj tento

ročník ukázal, že úroveň a atmosféra na pretekoch pomaly, ale isto stúpa. Oproti minulému roku sa zvýšil aj počet účastníkov. 10-kilometrovú trasu odbehol aj poslanec európskeho parlamentu pán Ivan Štefanec. Všetci si pochvaľovali výborný guláš, ktorý uvarili naše kuchárky pod vedením pani Husárovej. 5. ročník sa vydaril aj zásluhou našich sponzorov, ktorí podporili preteky či už materiálne, alebo finančne. Jedným z

najdôležitejších bolo mesto Partizánske, ktoré ako aj po minulé roky na činnosť nášho klubu venovalo finančnú dotáciu. Musím

poďakovať všetkým spolupracovníkom, ktorí nám pri pretekoch akokoľvek pomáhali. Treba poďakovať vedeniu ZŠ s MŠ Veľká okružná – pánovi riaditeľovi Gunišovi za výbornú spoluprácu. Veľkú vďaku si zaslužia aj všetky kuchárky za spomenutý guláš. Veľká vďaka všetkým!

V pondelok 13.5. sme si v klubovni spoločenských organizácií pripomenuli Deň

matiek – práve v deň, keď si pripomíname výročie Zjavenia Panny Márie trom pastierikom vo Fatime. Posedenie účastníkom, ale hlavne zúčastneným mamičkám prišli spríjemniť deti z Detského súboru „Slniečko“ pri 4. ZŠ pod vedením manželov Kmeťovcov. Bolo to ozaj milé a pekné posedenie, zvýraznené prednesenými básničkami od nášho člena M. Veľšica a do spevu a na počúvanie nám zahral náš ďalší člen Vladko Patráš. Všetkým srdečná vďaka!

V utorok 14.5. sme sa spolu s pani Šimončíčovou a pánom Chochoľákom zúčastnili výročného zhromaždenia nášho

združenia v Trenčíne, kde si účastníci zhromaždenia na ďalšie štyri roky zvolili nové vedenie ZKS pre Trenčiansky kraj.

Ďalej sme pripravovali zájazdy na východné Slovensko 22.7. -24.7., na Staré Hory v sobotu 1.6. a tiež prvý ročník tzv. Kolieskoiády, ktorej nultý ročník sa uskutočnil minulý rok na sviatok sv. Cyrila a sv. Metoda. Preto pozývame všetkých, ale najmä deti v sprievode s dospelými. Príďte 5.7. ku kaplnke vo Veľkých Bieliciach a prineste si kolieskové korčule, kolobežky či bicykle. Prezentácia začne o 8,30 hod. Môžete sa tešiť na pekný deň.

Bratia a sestry, keď budete mať toto číslo Pútnika v rukách, bude krátko potom, čo si pripomenieme, ako Pán Ježiš vystúpil do neba a tak nám ukázal cestu do nebeskej vlasti. Potom vstúpime do mesiaca, kedy prežijeme viaceré sviatky: zoslanie Ducha Svätého, Najsvätejšej Trojice, sviatok Božieho Tela a Krvi, patróna nášho kostolíka – Božského Srdca Ježišovho a napokon sv. Petra a sv. Pavla. Prežiť mesiac s toľkými sviatkami našej viery, to je ozaj veľký dar od nášho nebeského Otca. Prajem Vám všetkým v mene svojom i v mene členov nášho klubu príjemné prežitie týchto krásnych sviatkov a celého mesiaca jún!

Stanislav Husár
predseda Klubu kresťanských seniorov
Partizánske - mesto

Keď Pán Ježiš opúšťal zem

*Pán Ježiš do neba vystúpil,
by nám v ňom miesto pripravil.
Keď Pán Ježiš túto zem opúšťal,
nám všetkým On to sľuboval.
Aby sme tam v nebi s Ním žili,
iba však ak sme si to zaslúžili.
S vierou a láskou na Neho čakáme,
že raz príde, silne dúfame.
Pri Jeho druhom slávnom príchode
On všetkých vezme nás k sebe.*

Pochod za život

Pozývame všetkých na akciu *Pochod za život*, ktorý sa uskutoční dňa 22.9.2019 v Bratislave. Z tohto dôvodu sme pár otázok položili vdp. Mgr. Andrejovi Karcagimu, správcovi farnosti Veľké Uherce, ktorý je členom duchovnej sekcie príprav NPzŽ v našej diecéze.

1. *Pochod za život sa tento rok uskutoční dňa 22.9.2019 v Bratislave. Do tejto vážnej témy vstúpila aktívne cirkev a konkrétne v našej diecéze bol poverený vdp. Andrej Karcagi plánovaním duchovnej prípravy – programu, ktorý má „zatiehnúť na hlbinu“ svedomia každého človeka. Čo konkrétne sa pripravuje v našom dekanáte? Na čo je príprava zameraná, pre aké vekové skupiny a čo je jej cieľom?*

V prvom rade by som upresnil, že som len členom duchovnej sekcie príprav NPzŽ a mojou úlohou je, viac - menej, sprostredkovať informácie ohľadom tohto podujatia našej diecéze. Čo sa týka nášho dekanátu a konania konkrétnych podujatí,

ktoré by nás mali pripravovať na pochod, je napr. **kajúca tryzna, teda verejné odproszenie za naše hriechy proti daru ľudského života, ktorá sa bude konať na cintoríne v Partizánskom pri pamätníku nenarodených detí, a to 28.6. o 19:00 h.** Farári farností sú vyzývaní k tomu, aby sa témou pochodu zaoberali aj pri pravidelných modlitbách či pobožnostiach, ktoré sa konajú vo farnostiach. Príprava je zameraná na vytváranie spoločenskej atmosféry väčšej úcty voči ľudskej dôstojnosti, a to najmä vo vzťahu k tým najslabším ľudským bytostiam, ktorými sú nenarodené deti, starí, chorí a hendikepovaní ľudia. Nejde teda len o ochranu počatého ľudského života, ale o človeka ako takého. Samozrejme, táto

príprava smeruje ku všetkým ľuďom všetkých vekových kategórií. NPzŽ nie je kresťanské ani cirkevné podujatie. Je to podujatie občanov vyznávajúcich vyššie spomenuté hodnoty.

Národné centrum zdravotníckych informácií zverejnilo štatistické informácie, týkajúce sa **potratovosti na Slovensku v roku 2018**. Štatistika uvádza **celkový počet umelých potratov 7350, z toho 6024 podstúpili ženy s trvalým pobytom na Slovensku a 1326 cudziniek**. Čo sa týka trvalého bydliska žien, dlhodobo najviac abortov podstupujú ženy v nitrianskom a banskobystrickom kraji, 63% všetkých abortov podstúpia ženy vo veku od 25 do 40 rokov, 28,7% bezdetných žien, 24,4%

všetkých abortov podstúpili ženy, ktoré majú jedno narodené dieťa. Ženy s dvoma narodenými deťmi tvoria až 30,1% všetkých umelých potratov v roku 2018. Teda ženy bez dieťaťa, s jedným dieťaťom a dvoma deťmi tvoria až 83,2% všetkých umelých potratov.

2. *Mnohí manželia, ktorí sa hlásia ku katolíckej viere, považujú potrat za trend v spoločnosti, za niečo normálne. Ako kňaz ste neustále v konfrontácii s takýmito názormi. Ako im čelíte?*

Ba práveže nie som neustále v konfrontácii s takýmito názormi. S touto témou sa v pastoračnej službe stretám len veľmi zriedkavo. Ak ide o umelý potrat, ľudia s touto skúsenosťou nebežia hneď za kňazom. A ak sa už kňazovi s týmto skutkom žena zdôverí, je to preto, lebo má výčitky svedomia a túži po pomoci. Ženy, ktoré zvažujú potrat, hľadajú skôr sociálno-psychologickú pomoc. Preto je veľmi dobré, ak tieto ženy vedia, na koho sa obrátiť. Snáď najznámejším, ak nie jediným, kto pomáha

*národný pochod
za život*

BRATISLAVA 23. september 2019

týmto ženám ustáť nečakané tehotenstvo a zachrániť počatý život je občianske združenie *Fórum života* sídliace v Bratislave, ktoré má rozbehnutých hneď niekoľko projektov a to už pár rokov. Pre ženy a dievčatá, ktoré otehotnejú a zvažujú potrat, *Fórum života* ponúka konkrétnu pomoc formou poradne *Alexis*, ktorou sa snažia priviesť tieto tehotné ženy k rozhodnutiu nechať si počaté dieťa. Následne *Fórum života* ponúka konkrétnu pomoc aj ženám, ktoré sa ocitnú v zložitej sociálnej situácii po pôrode, a to formou projektu *Zachráňme životy*. Nedávno pod týmto občianskym združením vzniklo kontaktno-informačné centrum s názvom *Femina*, ktoré poskytuje ženám kontakt na odbornú pomoc. Je veľmi

nemôže byť zdegradované na výsledný produkt. Okrem toho, dieťa je dar. Na dieťa nik nemá právo, nie je tovar ani produkt. Darcom života je Boh a tu, v tomto prípade, sa človek hrá na Boha a on rozhoduje, kedy sa človek počne, a v prípade potratu a eutanázie, kedy človek zomrie.

Treba mať na zreteli aj spôsob, ktorým sa umelé oplodnenie uskutočňuje. Na to, aby sa mohlo narodiť jedno dieťa, zomrie niekoľko ďalších. U ženy sa hormonálnou liečbou neprirodzene vyprodukuje väčší počet vajíčok, ktoré sa odoberú a oplodnia. Spravidla dve až tri sa zavedú do maternice ženy. Niekedy sa prijme jedno, niekedy dve alebo ani jedno. Čo sa však stane s tými, ktoré sa neprijmú? Zomrú. To ale nie je

OTÁZOČKY

dobré, keď občianska spoločnosť vie o týchto možnostiach, pretože dnešní ľudia sa oveľa skôr s týmito problémami obrátia na laikov ako na kňazov. Viac informácií je možné dozvedieť sa na webovej stránke forumzivota.sk.

3. *Posledné výskumy hovoria, že čoraz viac pribúda bezdetných manželstiev. Odporúčanie lekárov je umelé oplodnenie. Prečo umelé oplodnenie nie je prípustné pre veriacych manželov?*

Pretože Cirkev chráni dôstojnosť tiel muža i ženy, chráni intimitu manželov a ich dôverné spojenie, pri ktorom ide o oveľa viac, ako len o odovzdanie a spojenie pohlavných buniek. A chráni i dieťa, ktorého dôstojnosť nemôže byť znížená, a teda

žiadan zázrak, ale človek! Ak sa prijme viac ako jedno dieťa, žene sa navrhne selektívny potrat. Vyberie sa, ktoré dieťaťko si nechá a ktoré sa potratí. A tie zvyšné, čo sa nezaviedli do maternice, sa zmrazia. Ľudský život vzniká počatím, preto je nedôstojné, aby sa takto zaobchádzalo s ľudskými bytosťami. Pre páry, ktoré majú problémy s počatím, ak vyčerpali všetky morálne správne prostriedky na liečbu neplodnosti a aj napriek tomu k počatiu neprišlo, sa v takomto prípade odporúča adopcia.

4. *Trend medzi stredoškólakmi a vysokoškólakmi je odber spermií, za ktoré sa získavajú určité finančné prostriedky. Aký je postoj cirkvi k tomuto problému? Je to hriech?*

K tejto otázke sa vyjadrila Subkomisia pre bioetiku pri KBS, kde sa uvádza, že „darovanie ľudských vajíčok alebo spermií je v rozpore s prirodzeným právom dieťaťa byť počaté v kontexte manželskej lásky ako dieťa, ktoré skutočne pochádza od daného manželského páru - muža a ženy... Darcovia sú spoluzodpovední za porušovanie práva na život u detí, ktoré sa počali z nimi „darovaných“ gamét. Okrem rizika fyzického poškodenia a úmrtia, ako aj „spontánnych“ potratov, je sem potrebné započítať aj umelé potraty pri zistení poškodenia plodu alebo pri viacplodovom tehotenstve (tzv. redukcia plodov) po umelom oplodnení. Osobitný morálny problém predstavujú tzv. nadpočetné embryá (čiže ľudské bytosti, u ktorých sa už nepočíta s ich prenesením do maternice). Sú dočasne skladované v hlboko zmrazenom stave (tzv. kryoprezervácia) a okrem priamej fyzickej likvidácie ohrozené aj zneužitím na rôzne výskumné alebo iné účely. Ide tu o morálne neprijateľné zaobchádzanie s nevinným ľudským životom.“ Kto by chcel o tejto téme vedieť viac, môže si prečítať toto krátke vyjadrenie v plnom znení na

<https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-komisii-a-rad-kbs/c/stanovisko-subkomisie-o-darcovstve-ohlavnych-buniek>.

5. Mnoho dospievajúcich dievčat užíva hormonálnu antikoncepciu ako bežný „liek“. Dokonca sa stretávame v praxi, že matky sprevádzajú svoje dcéry k lekárovi, aby im predpísal hormonálnu antikoncepciu. Zabíja hormonálna antikoncepcia nenarodené deti? Je ideálom úplná pohlavná abstinencia v dnešnej dobe?

Ak HA nezabrání počatiu nového ľudského života, jedným z jej účinkov je spôsobenie jeho potratu. Tu sa dotýkame veľmi vážnej témy zmyslu ľudskej sexualit.

Ak človek, či už pred manželstvom, alebo v manželstve, nepochopí, aký význam má pohlavné spojenie medzi mužom a ženou, s najväčšou pravdepodobnosťou začne používať antikoncepciu, či už vo forme HA alebo v iných formách (prezervatív, prerušovaný styk a pod.) Tým, že pár používa antikoncepciu, ponízuje jeden druhého na „vec“, predmet, ktorý má uspokojiť jeho sexuálnu potrebu. Toto znova odporuje dôstojnosti ľudskej osoby, ktorá nikdy nemôže byť použitá ako prostriedok na dosiahnutie cieľa. Antikoncepcia redukuje pohlavný styk na hru, zábavu, alebo len na ukojenie sexuálnych pudov. Pritom zmyslom intímneho spojenia, ktoré je určené len manželom, je vzájomné úplné sebadarovanie, ktoré je možné dosiahnuť len tak, že pohlavný styk je realizovaný prirodzeným spôsobom, bez zásahu akejkoľvek antikoncepcie. Každá žena by mala poznať svoj menštruačný cyklus, kedy má plodné a neplodné dni a každý manžel by mal tieto periódy rešpektovať a podľa toho zodpovedne pristupovať k počatiu či vyhýbaniu sa počatiu dieťaťa. Máme na Slovensku výborné lektorky, napr. MUDr. Zuzanu Laukovú, Mgr. Annu Siekelovú, ktoré sú ochotné sprevádzať ženy pri poznávaní svojej plodnosti.

Vdp. Andrejovi Karcagimu ďakujeme za vyčerpávajúce odpovede a vzácny čas, ktorý nám venoval. Prajeme mu veľa Božích milostí a vytrvalosti pri vzácnom a dôležitom povolaní kňaza a vydávaniu svedectva o Kristovi svojím životom.

V tejto tak vážnej téme nezostaňme ľahostajne stáť bokom, že sa nás to netýka. Vyjadríme svoj postoj aktívnou účasťou na duchovnej príprave, ako i osobnou prítomnosťou na pripravovanom Pochode za život dňa 22.9.2019 v Bratislave.

za rozhovor ďakuje redakcia

Mlčať znamená súhlasit'

Pred mnohými rokmi, ešte v čase náboženskej neslobody, sa v niektorých rodinách tajne premietala videokazeta - dokument snímaný mikrokamerou pri vykonávaní potratu. Komentár hovoril americký lekár Dr. Natanson, ktorý bol známy ako veľký zástanca práva ženy rozhodovať o tom, či si chce, alebo nechce „nechať“ počaté dieťa. On sám urobil stovky, možno tisíce interrupcií. Keď sa mu však pomocou mikrokamery podarilo pozorovať, ako sa počatý ľudský tvorček bráni pred nástrojmi, ktorými sa chystal trhať jeho tieľko, bol doslova zhrozený a viac interrupcie nerobil. Na ten záznam vraždy nenarodeného dieťaťa na

videokazete sa pamätám dodnes a znova sa mi živo vynoril v pamäti, keď sa nedávno tak veľa našich volených zástupcov a najmä zástupkyň v parlamente vehementne domáhalo práva ženy rozhodovať o tom, či matka dovolí alebo nedovolí svojmu dieťaťu žiť. Najzarážajúcejšie sú práve názory žien, ktoré sa pod rúškom „práva“ rozhodovať o sebe, domáhajú práva likvidovať počaté deti. Zdá sa mi to neuveriteľné a rada by som povedala všetkým zástancam umelého ukončenia tehotenstva: „Ak môžete, zožehňte si tú videokazetu a dívajte sa!“

Katechizmus o interrupciách

Ľudský život treba absolútne

rešpektovať a chrániť už od chvíle počatia. Ľudskej bytosti už od prvej chvíle jej jestvovania treba priznať práva osoby, medzi ktorými je nedotknuteľné právo každej nevinnej bytosti na život. Cirkev už od prvého storočia učila, že každý vyvolaný potrat je morálne zlo. Toto učenie sa nezmenilo. Ostáva nemenné. Priamy potrat, to znamená chcený ako cieľ alebo prostriedok, závažne protirečí morálnemu zákonu:

Nezabiješ zárodok potratom ani neusmrtiš novonarodené dieťa

(Didaché 2,2...)

Formálna (vedomá a dobrovoľná, a nie iba materiálna) spolupráca pri potrate je ťažký hriech. Cirkev trestá tento zločin proti ľudskému životu

kánonickým trestom exkomunikácie. „Kto zapríčiní potrat, ktorý skutočne nastane, upadne do exkomunikácie uloženej vopred vynesným rozsudkom (excommunication latae sententiae), samým činom spáchania deliktu a za podmienok stanovených právom. Cirkev tým nemieni zužovať oblasť milosrdenstva. Zdôrazňuje závažnosť spáchaného zločinu a nenapraviteľnú škodu spôsobenú usmrtenému neviniatku, jeho rodičom a celej spoločnosti. Neodňateľné právo každého nevinného ľudského jednotlivca na život je konštitutívnym prvkom občianskej spoločnosti a jej zákonodarstva. Občianska spoločnosť i

jej politická moc musí uznávať a rešpektovať neodňateľné právo osoby. Práva človeka nezávisia ani od jednotlivcov, ani od rodičov a nie sú ani koncesiou štátu. Patria k ľudskej prirodzenosti a sú vlastné ľudskej osobe vďaka stvoriteľskému činu, v ktorom má osoba svoj pôvod... Keďže sa s embryom má už od počatia zaobchádzať ako s osobou, treba ho chrániť v jeho neporušiteľnosti, liečiť ho a uzdraviť, pokiaľ je to možné, ako každú inú ľudskú bytosť. Predpôrodná diagnóza je morálne dovolená, ak rešpektuje život a neporušiteľnosť embrya a plodu, je však v závažnom rozpore, ak predvída, v

závislosti od výsledkov, možnosť vyvolať potrat. Diagnóza sa nesmie rovnáť rozsudkom smrti (porov. KKC 2270 - 2274).

Biskupi Slovenska veriacim

Ľudské slovo sa dnes umocnilo masovými komunikatívnymi prostriedkami aj do šírky, aj do sily pôsobenia. Jeden ľudský hlas možno cez rozhlas počuť súčasne na celom svete. Zobrazené a šikovne podávané veci cez médiá veľmi silno pôsobia na psychiku človeka a ovplyvňujú jeho rozhodovanie. Odborníci hovoria o

psychickom nátlaku.

Pod týmto tlakom je v súčasnosti ohrozené zmýšľanie a chápanie hodnoty ľudského života. (...) Agresie, vraždy, vojny, masakre a genocídy sú známe z histórie a sme ich svedkami aj dnes. Posledné roky či desaťročia priniesli nové ohrozenia namierené proti životu, pri ktorých ľudský výkrik ostáva nemý, ale ich krv volá zo zeme k Pánovi o to hlasnejšie, o čo sú nevinnejšie. Sú to ohrozenia potratov a eutanázií, pretože výkrik týchto obetí ostáva nemý, v kolektívnom vedomí strácajú charakter viny a paradoxným spôsobom získavajú charakter „práva“. Pri potrate a eutanázii, o ktorej rozhodli príbuzní alebo lekár, ide o obeť, ktoré sú najslabšie a úplne zbavené možnosti brániť sa. ***Ešte hroznejšia je skutočnosť, že vo veľkej miere dochádza k nim v kruhu rodiny a pre rodinu, ktorá má byť zo svojej povahy „svätyňou života“*** (EV, 12. 21). Život človeka je z pozemských dobier najväčšou hodnotou. Je ich základom. A je aj prípravou na večný život. Človek si ho nevytvoril, preto si naň nemôže osobovať absolútne právo. To uznáva každá solídna filozofia, nielen náboženstvo... Všetky priame zásahy proti nemu (životu) sú zlé a v pohľade viery sú ťažkým hriechom. A preto treba chrániť každý počatý život bez ohľadu na akékoľvek okolnosti. Človek nemá právo siahnuť ani na svoj vlastný život, tým skôr matka nemá právo siahnuť na počatý život a už vôbec toto právo nemá lekár ani ktokoľvek iný. Ak sa niekto odvoláva na právo, mal by vysvetliť, kde toto právo vzal. Ľudské právo nemôže

protirečiť prirodzenému zákonu. A ten znie: Nezabiješ! (...) *Nijaká okolnosť, nijaký cieľ nebudú môcť urobiť dovoleným čin, ktorý je vnútorne nedovolený, lebo sa protiví Božiemu zákonu vpísanému do srdca každého človeka, ako ho uznáva sám rozum a ako ho ohlasuje Cirkev.* (EV 62) Keďže toto zlo je značne rozšírené a aj veriaci sa ho pomerne často dopúšťajú, Cirkev ako strážkyňa Božieho zákona ich vystríha aj svojou právomocou duchovného trestu, ak sa ho dopustia. (...) Na druhej strane Cirkev nielen obhajuje Boží zákon, ale je aj vysluhovateľkou Božieho milosrdenstva tým, ktorí svoj zlý skutok úprimne ľutujú a chcú sa zmieriť s Bohom a s Cirkvou. (...) Ale následky tohto zla, ktoré sa pácha pokútne, všetci veľmi zreteľne pociťujeme vo forme násilia, ktoré vidíme vo svete, a ktoré sa nám vracia ako dôsledok, a napriek všetkým našim ilúziám nemáme čo dobré čakať. Tu sa nám treba zamyslieť nad slovami Svätého Otca: „Národ, ktorý zabíja svoje deti nemá budúcnosť a nie je hoden existencie.“ (...)

Mária, úsvit nového sveta, Matka žijúcich, tebe zverujeme vec života... (EV)

Mame

Drahá mama,
dnes sa znova diskutuje
o práve ženy rozhodovať sa,
či si smie dať odstrániť
nenarodené dieťa.
Vstúpila do toho politika,
nazývajú to sociálnym problémom.

My vieme, že je to
predovšetkým otázka ľudskosti.

Či sú ľudia ochotní
potlačiť sebecko
a prijať ten svätý dar,
ktorý sa volá život.

Aj ty si sa
pred 46 rokmi rozhodovala,
či mi dovolíš narodiť sa.
Ale u teba to bolo opačne:
lekári ti striktné zakázali mať dieťa
a chceli ti ma zobrať.
Ďakujem ti, že si ma nedala.

Som tu, zdravý
a relatívne normálny:
pokiaľ sa to dá povedať
o človeku, ktorý posielal
odkaz svojej mame,
ktorá je už v inom čase a priestore.

Daniel Hevier
(Nové dimenzie 1/2001)
zdroj: www.blumental.sk

Prvé „posledné“ sväté prijímanie?

Dňa 5.5.2019 a 12.5.2019 sa v našej farnosti vyslúžila sviatosť prvého svätého prijímania pre deti z cirkevnej školy a zo základných škôl v našom meste. Tisne sa nám na myseľ otázka: **Prvé „posledné“ sväté prijímanie? Túto vetu som počul z úst jedného môjho známeho. Usadila sa mi ako dotieravá myšlienka v hlave. Ako je možné, že medzi nami veriacimi v Ježiša Krista a v jeho slová pozorujeme túto čudnú skutočnosť: slávnostné prijatie Krista pod sviatostnými podobami a vzápätí opustenie tohto žriedla života? Isto, netreba viniť z tohto javu deti, ktoré pristupujú prvýkrát k svätému prijímaniu. Ba možno ani niektorých z ich rodičov, ktorí nepristupujú k svätému prijímaniu (ozaj: ktovie prečo?).**

Za týmto javom treba hľadať celé spektrum príčin. Jednou z nich je naše plytké uvedomovanie si veľkosti tejto sviatosti. Kríza v pristupovaní k Najsvätejšej sviatosti je len ozvenou inej krízy, krízy viery, a to nie až tak viery v túto sviatosť (totož že by neverili v Kristovu prítomnosť pod spôsobom chleba a vína), ako skôr otázka, či berú vážne to, v čo veria. Povedané jednoduchými slovami podľa mnohých našich súčasníkov: „Netreba to až tak preháňať.“ Pravdepodobne každý z čitateľov si uvedomuje, že by bolo trúfalé usilovať sa v stručnosti rozobrať teológiu tejto sviatosti. A nechcem ani, aby si čitateľ prečítal len to, čo i tak už dávno pozná. Nasledujúce riadky by mali byť teda skôr malým zamyslením nad životnou nutnosťou tejto sviatosti pre náš život.

Pán Ježiš, keď bol pokúšaný na púšti, na ponuku diabla reagujúceho na jeho hlad

odpovedal slovami: „*Nielen z chleba žije človek ...*“ (Mt 4, 4). Týmito slovami vyjadruje skutočnosť, ktorú pozná asi každý z nás zo svojho života: na hodnotný život potrebuje človek čosi viac, ako len jedlo (a uspokojenie hmotných potrieb vôbec). Potrebuje aj **duchovno**, čosi, čo naplní jeho srdce a dá zmysel a silu jeho životu. Ježiš sa v týchto slovách neobmedzuje len na toto suché konštatovanie. On hneď, citujúc starozákonnú knihu Deuteronomium, hovorí aj o tom, čo zasýti človeka: *Slovo vychádzajúce z Božích úst*. Teda sám

Boh. A práve odtiaľto môžeme vychádzať, ak chceme hovoriť o zmysle svätého prijímania Kristovho tela a jeho krvi. Možno poznáte príhodu, ktorú opisuje francúzsky spisovateľ A. S.

Exupéry vo svojej knihe *Malý princ*: V jednom príbehu tejto knihy Malý princ putujúci po rozličných planétach na jednej z nich stretá človeka, ktorý predáva tabletku na utíšenie smädu. Malý

princ svojím výrokom v závere tohto stretnutia pomáha čitateľovi pochopiť, že treba hľadať naozaj to pravé, čo uhasí smäd človeka. Podobne aj nám sa v živote núkajú mnohé viac-menej atraktívne či účinné riešenia, ako zasýtiť hlad našej duše a srdca: od vysoko kultúrnych podujatí a krásnych vzťahov k iným ľudským bytostiam až po sebazničujúce pokusy zasýtiť sa mamonou, kariérou, plytkými vzťahmi, drogami. A predsa človek cíti, že toto nie je ten „pravý chlieb“ pre neho. Kto teda utíši tento smäd a hlad, toto prázdno v človeku? Svätý Augustín napísal: *nespokojné je srdce človeka, kým nespočinie v Bohu*. Práve preto hovorí Ježiš o sebe pri stretnutí so Samaritánkou: „*Kto sa napije z vody, ktorú*

mu dám ja, nebude nikdy smädný“ (porov. Jn 4, 14). A po rozmnožení chleba hovorí: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť“ (Jn 6, 35). Ba dokonca Ježiš hovorí, že „jedenie“ (prijímanie) jeho tela a krvi nie je niečo alternatívne k inému zasýteniu duše človeka. Nie je to jedna z možností rovnocenná s druhou. **Toto „zasýtenie sa“ Bohom je absolútna nutnosť: „ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život“ (Jn 6, 53).** A vzápätí hovorí aj dôvod: **človek nutne žije z Boha. Bez neho je duchovne mŕtvý.** No ten, čo je jeho telo a

krv, ostáva v ňom a on zase v prijímajúcom (porov. Jn 6, 56). Veľa ponúk pre našu dušu zo strany sveta chce zatieniť ponuku Boha. Želám sebe aj Vám, **aby sme vedeli rozoznať prameň života, ktorý je jedine v Bohu.** Sebe aj Vám tiež prajem, aby nás spomenutý jav, pomenovaný v titule tohto zamyslenia ako *prvé „posledné“ sväté prijímanie*, priviedol k hlbšiemu prežívaniu sviatostného prijímania. Tak možno aj naši súčasníci, aj deti pochopia dôležitosť stretnutia Boha a človeka v tejto sviatosti.

Branislav Popelka

zdroj: www.blumental.sk

Kto uverí mi?

Slovenské matky svedčia o potrate

Určite mnohí poznáte knihu „Miriam, prečo plačeš?“ Ide o svedectvá žien z nemecky hovoriacich krajín, ktoré zažili umelý potrat, ostali v stave smútku, ľútosti, bolesti, odborne sa to nazýva postaborčný syndróm - PAS. Píše sa tu, že potrat je omyl a je klamstvom tvrdenie, že žena si môže robiť so svojím telom, čo chce. V knihe „Kto uverí mi?“ opisujeme 38 príbehov slovenských žien a dievčat, ktoré sa o svoje svedectvá s potratom vyznávajú ako so svojou špatnou voľbou, čomu predchádzali vonkajšie tlaky, neinformovanosť a neznalosť dôsledkov. Je tu však i pár svedectiev šťastných matiek, ktoré svoj boj proti potratu vyhrali.

Jedno svedectvo potratu: Rozhodla som sa reagovať na váš článok **Áno pre život**, uverejnený v Katolíckych novinách. Denne ho čítam a plačem. Keby som ho bola čítala o dva dni skôr, nebola by som urobila ten hrozný čin, kvôli ktorému budem celý život trpieť. Som slobodná a bývam v malej dedinke, kde sa všetci dobre poznáme. Nemohla som žiť v tomto prostredí

slobodná a tehotná. Preto som si zvolila najľahšie a najhoršie riešenie. Keby som vedela o zariadeniach, o akých sa píše v článku, odišla by som z domu a dieťa porodila v pokoji tam. Chýbalo mi však slovo povzbudenia, rada, pomoc... Ani zdravotné sestry v nemocnici sa o tejto téme nezmienili. A pritom tam so mnou boli také mladučké dievčatá, ktoré rozhodne potrebovali rady do života. Tieto dievčatá však nepovažovali zákrok za vraždu a brali to veľmi povrchno a flegmaticky. Ani ja nie som o nič lepšia, azda bol medzi nami rozdiel len v tom, že ja som si plne uvedomila, že ide o vraždu nenarodeného dieťaťa. Je to čin, ktorý sa už nedá vrátiť a napraviť.

Na moje prekvapenie celý proces v nemocnici - od podania žiadosti až po vykonanie interrupcie - bol veľmi rýchly, ako na bežiacom páse. Nijaké otázky, odhovárania, žena žiadosť podpíše, zaplatí a o chvíľu je po všetkom. U nás je veľmi ľahké zbaviť sa dieťaťa.

Veľmi, veľmi ľutujem, že som ten článok

nečítala skôr. Všetko by bolo inak... B.

Druhý príbeh je iný. Je vydaním svedectva Božej starostlivosti o naše dievčatko Ester. Chcem poďakovať Ježišovi, že nás nikdy neopustil, keď nastali súženia. Ďakujeme Dómskemu spoločenstvu a priateľom, že stáli pri nás a posilňovali v modlitbe. Bola som tehotná a bála som sa o dieťaťko, pretože som ochorela, zvýšená teplota. Som v ambulancii a lekár mi po chvíľke povie, že urobíme hĺbkové sono. Vycítila som, že niečo nie je v poriadku. „Pán doktor, je dieťaťko v poriadku? Bije mu srdiečko? Hýbe sa?“ Odpovedal: „Nie.“ náš plod lásky. Ach, veď je to dieťaťko, ktoré čakám s Petrom, milovaným manželom. Plačem. Lekár dal dva dni na rozbúchanie. Vybehnem s plačom von a na lavičke sedí manžel panej, ktorá šla dnu po mne. „Čo sa stalo?“ pýta sa. „Nebije mu srdiečko,“ zavzlykala som. „Neplačte, nech sa mu to srdiečko rozbúcha v mene Ježiša!“ povedal. Povedala som: „Amen.“ Môj manžel Peťko prichádza večer z práce domov. Vyrozprávala som mu všetko. Modlili sme sa, plakali, obvolali sme priateľov a prosili o modlitbu. Po čase opäť ležim v nemocnici a doktor smutne hľadá na obrazovku. Modlím sa ako vládzem. „Pohni sa, miláčik,“ prosím bábätko. Nič. Opäť som doma, ale plná strachu. Peťko volá do bruška modlitby. V jeden deň Peťko bol na stavbe našich priateľov. Napila som sa čaju, objala v duchu naše dieťaťko a šla na záchod. Vyšla som ako zmyslov zbavená. Krvácala som. Roztrasená som volala mobilom Peťka a hneď ma zaviezol do nemocnice. Dieťaťko nežije a to krvácanie bolo znakom nástupu spontánneho potratu. Poslali ma na posledné sono a to potvrdilo, že dieťaťko je diagnosticky mŕtve. Zmierili sme sa s tým, že Pán chce od nás túto obeť... Lekárska správa: kontrakcie každých 5 minút. Mám vydržať do rána, vtedy som v operačnom

programe. Čas trávim modlitbami. Kontrakcie sú každú minútu, už nie je oddychová pauza. Peťko je pri mne, modlíme sa spolu. Odtiekla plodová voda. Bolesti sú veľké. Kdesi ešte vnímam to šťastie, že sme všetci spolu - Peťko, ja, maličká Ester v brušku a Ježiš s nami. Počas operácie som sa za nich nahlas modlila. „Čo to, čo hovoríte?“ spýtal sa anesteziológ. „Modlím sa.“ „Aha,“ povedal doktor a milo sa na mňa usmieval. V nemocničnej izbe som bola spolu s Luciou. Doma spontánne potratila dieťaťko. Mala silné postaborčné stavy. Najradšej by vyskočila z balkóna, zdôverila sa mi. Modlila som sa za jej vnútorné uzdravenie a prijala to srdcom, ale nechcela nič počuť o mojom šťastí. Včasráno volám mobilom Peťkovi: „Láska, prepáč, že ťa budím, ja som tá najšťastnejšia mama na svete.“ Počúvala som bábätká, ako sa rodia, ostávala som v šťastnom očakávaní, kedy sa narodí ďalšie. Pochopila som, že sme sa celý ten čas modlili za môj pôrod a Esterkin večný život. Preháňali sa mi hlavou tie slová Sirachovcovej knihy o živote a uzdravení a pochopila som, čo Boh krásneho vykonal. To ja som vnútorne uzdravená a Ester žije... s Pánom v nebi a s nami tu na zemi...

Z básne jednej ženy po potrate:

Ako to bolo možné, že som ťa nevolala

„dieťa moje“?

Bez prehľadu, zamotaná a taká

osamotená,

som sa rozhodovala. Muselo to byť?

Nemuselo!

Kúpaj si sa v mojich slzách zopár dní a nocí.

Odpusť mi, môj maličký! Odpusť mi, môj

Bože!

Z Kresťanskej knižnice Púchov.

M. Michalčík: Kto uverí mi?

Vydavateľ M. Vaško, Prešov, 2007.

zdroj: krátené, puchov.fara.sk

O projekte Ráchelina vinica

Projekt Ráchel a Ráchelina vinica pomáha matkám, otcom, príbuzným potrateného dieťaťa, ale i lekárom a zdravotným sestrám, ktorí majú skúsenosť úmyselného i spontánneho potratu. Utrpenie zo straty nenarodeného dieťaťa je veľké a môže spôsobiť rôzne problémy psychického, duchovného i sociálneho charakteru. Snažíme sa previesť obeť potratov cestou k uzdraveniu tejto veľkej rany, aby za pomoci psychologických postupov a pôsobením Ducha Sv. mohol nastať pokoj v ich srdciach.

Rozhoduješ sa o potrate? Táto stránka vznikla, aby upozornila na fatálne následky umelého potratu nielen pre dieťa, ale aj pre všetkých, ktorí sa na ňom podieľajú, predovšetkým pre matku. **Účastníci projektu Ráchelina vinica vo svojich svedectvách jednoznačne vyhlasujú, že keby mohli vrátiť svoj život, dnes by bezpochyby prijali svoje dieťa!** Radosť z uzdravenia po potrate a radosť z dieťaťa nemožno porovnávať. Účastníci Ráchelinej vinice sa učia myslieť na svoje počaté dieťa. Je lepšie obrátiť sa na svoje počaté dieťa dnes s postojom láskavého prijatia, než po rokoch so slzami ľútosti a slovami odprosovania.

Slovko k tehotným mamám

Akokoľvek ťažká je Tvoja životná situácia, v ktorej sa nachádzaš a si zaskočená tehotenstvom, rozhodni sa pre život! Keď sa bábätko na Teba usmeje, všetko budeš vidieť v inom svetle. Ak sa rozhodneš vziať mu život,

sama si tým ublížiš, ako o tom svedčia mnohé matky i otcovia a nesú si doživotnú ranu. Dokonca i ženy po znásilnení a po potrate hovoria o dvojitej traume. Tie, ktoré si dieťa nechali, sa z traumy znásilnenia oveľa rýchlejšie dostali. Žena nikdy nezabudne na potrat, lebo materstvo je hlboko zapísané do jej srdca. Kontaktuj linky pomoci, kde Ti kompetentní ochotne pomôžu:

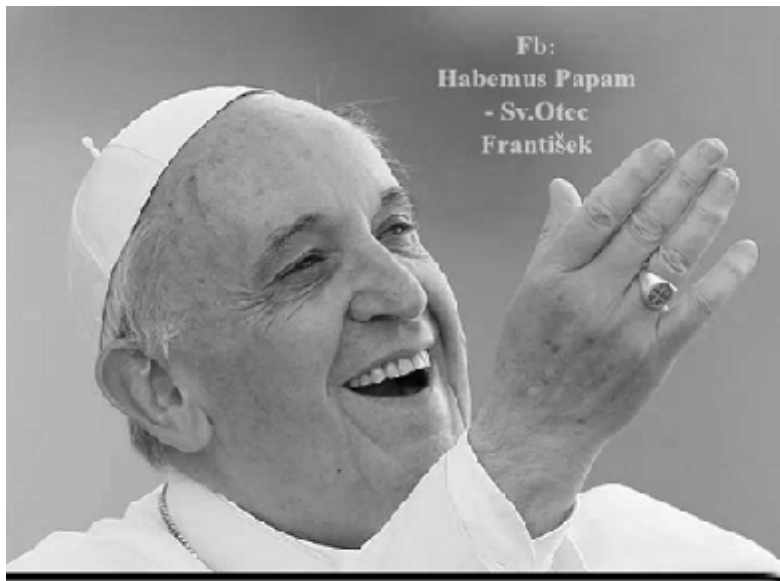
- www.alexisporadna.sk
- www.zachranmezivoty.sk
- www.anoprezivot.sk
- 4life.sk
- www.kmotricky.sk

Alebo využi možnosť utajeného pôrodu, adopcie

rachel.rodinabb.sk

Projekt Ráchelina Vinica je spolufinancovaný z prostriedkov Ministerstva zdravotníctva SR a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Viac informácií nájdete na stránke www.rachel.rodinabb.sk.

**Radostná duša je ako
dobrá pôda, ktorá dáva
životu dobrý rast
s dobrým ovocím.**

Pápež František

Vydáva: Rímskokatolícky farský úrad v Partizánskom. Adresa: Rímskokatolícky farský úrad, Nám. SNP 949/20, 958 01 Partizánske, tel.: 038/749 2033, Internet: partizanske.fara.sk, e-mail: pe.mesto@fara.sk

Šéfredaktor: Klaudia Zábojníková. Redaktori: P. Andacký, M. Turek, B. Laurinec.

Grafické spracovanie: R. Dobrotka. Jazyková úprava: J. Znášiková. Cirkevný cenzor: Mons. Vladimír Farkaš.

Redakčná rada ďakuje všetkým, ktorí sa na vydaní časopisu podieľali. Príspevky do časopisu môžete dať do schránky, priniesť osobne na farský úrad vždy do 14. dňa v mesiaci alebo poslať na e-mail: pe.mesto@fara.sk.

Redakcia si vyhradzuje právo výberu článkov. Nevyžiadané príspevky nevraciam.

Tlač: ExpresPrint s.r.o., Partizánske. Tlač registrovaná Okresným úradom v Partizánskom č. 2002/00153.

Cirkevné schválenie: Biskupský úrad v Banskej Bystrici č. 50/99.